

πλούσιον περιεχόμενον τοῦ βιβλίου. Εἰς αὐτὸ ὁ ἀναγνώστης θὰ χαρῆ τὸ ἀδαπάνητον μεταλλεῖον ποῦ ἔφευγεν εἰς φῶς ἢ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα, ἀλλὰ θὰ ἴδῃ καὶ νέας θέσεις καὶ ἐπόψεις (ὅπως π.χ. ἐκείνας τοῦ κ. Καβαρνοῦ διὰ τὸν ἀριστοτελισμὸν τοῦ Φωτίου) δι' αὐτὸν τὸν «αἰνιγματικὸν "Ἑλληνα» (Dvornik).

Συγχαίροντες τὸν ἐκδότην, τὸν Πρόεδρον καὶ τοὺς καθηγητὰς τῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, εὐχόμεθα ὅπως ὁ ἅγιος Φῶτιος, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα φέρει ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Σχολῆς, ἐμπνέη διδάσκοντας καὶ διδασκόμενους διὰ τὴν προβολὴν τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς παιδείας καὶ τὴν βίωσιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

ΧΡ. ΓΚΟΤΣΗΣ

Platonic writings. Platonic readings. Edited by Charles Griswold, Jr. Routledge, New York - London 1988. Σελ. 321.

Essays in ancient Greek philosophy III. Edited by John Anton and Anthony Preus. State University of New York Press, Albany 1989. Σελ. 358.

Ἡ πλατωνικὴ βιβλιογραφία εἶναι ἀνεξάντλητος. Καθημερινῶς σχεδὸν καὶ νέαι μελέται ὑπὸ μορφήν βιβλίων, ἄρθρων καὶ βιβλιοκρισιῶν εἰς πάσης φύσεως περιοδικὰς ἐκδόσεις (φιλοσοφικὰς, φιλολογικὰς κ.ἄ.) ἐπιχειροῦν τὴν διασάφησιν καὶ ἐρμηνείαν τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα τίθενται μεταξὺ τοῦ πλατωνικοῦ ἔργου. Αὐτὴν τὴν ἀνάγκην ἐξυπηρετοῦν καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν δύο τόμοι, ἀμφοτέροι ἐξ Ἀμερικανικῶν ἐκδοτικῶν οἴκων προερχόμενοι. Ὁ πρῶτος συγκεντρώνει ἐπὶ τὸ αὐτὸ μελέτας αἱ ὁποῖαι κυρίως ἐρευνοῦν τὸ φαινόμενον τοῦ πλατωνικοῦ διαλόγου: διατι ὁ Πλάτων ἔγραψε ὑπὸ διαλογικὴν μορφήν καὶ ποία ἢ συνέπεια τοῦ φαινομένου αὐτοῦ διὰ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἔργου τοῦ Ἀθηναίου φιλοσόφου; Ὁ δεῦτερος τόμος συγκεντρώνει μελέτας ἀνακοινωθεῖσας ἀρχικῶς ἐνώπιον τῆς Ἀμερικανικῆς Ἑταιρείας πρὸς Μελέτην τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας (Society for Ancient Greek Philosophy) καὶ ἀφορώσας κυρίως εἰς τὴν τεχνικὴν τῆς λογικῆς ὑφῆς τοῦ πλατωνικοῦ κειμένου.

Ὁ πρῶτος τόμος χωρίζεται εἰς δύο μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον μὲν περιέχει αὐτοτελεῖς μελέτας, τὸ δεύτερον δὲ μελέτας διατεθειμένας ἀντιλογικῶς κατὰ ζεύγη, δηλαδὴ ὡς θέσεις αἱ ὁποῖαι ἀμέσως ἐν συνεχείᾳ ἀνασκευάζονται μερικῶς ἢ ὀλικῶς ὑπὸ ἄλλων ἐρευνητῶν. Οἱ τίτλοι τῶν μελετῶν τοῦ πρώτου μέρους ἔχουν ὡς ἐξῆς: D. Clay, «Reading the *Republic*». — R. McKim, «Shame and truth in Plato's *Gorgias*». — A. Bowen, «On interpreting Plato». — J.-F. Mattei, «The theatre of myth in Plato». — R. Brumbaugh, «Digression and dialogue: The *Seventh Letter* and Plato's literary form». — K. Sayre, «Plato's dialogues in light of the *Seventh Letter*». — R. Desjardins, «Why dialogues? Plato's serious play». — J. Mittelstrass, «On Socratic dialogue». — C. Griswold, «Plato's metaphilosophy: Why Plato wrote dialogues».

Ἐκ τοῦ δευτέρου τόμου ἐπισημαίνομεν τὰς ἐξῆς μελέτας: D. Zeyl, «Socrates and hedonism: *Protagoras* 351b-358d». — G. Rudebusch, «Plato, hedonism and ethical Protagoreanism». — C. Hampton, «Plato's later analysis of pleasure». — J. Zembaty, «Socrates' perplexity in Plato's *Hippias Minor*». — E. West, «Socrates in the *Crito*: Patriot or friend?». — L. Gerson, «Plato on virtue, knowledge, and the unity of goodness». — E. Lee, «Plato's theory of social justice in *Republic* II-IV». —

Ch. Griswold, «Politike episteme in Plato's *Statesman*».— R. Turnbull, «The third man argument and the text of *Parmenides*».— «A. Nehamas, «Episteme and logos in Plato's later thought».— R. Mohr, «Plato's theology reconsidered: What the demiurge does».— J. Kung, «Mathematics and virtue in Plato's *Timaeus*».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Δημοσθένους, Κατὰ Μειδίου, Εἰσαγωγή, Μετάφραση, ἑρμηνευτικὲς σημειώσεις
Γ. Ξ α ν θ ά κ η - Κ α ρ α μ ά ν ο υ, β' ἔκδ. βελτιωμένη, Κέντρον ἐκδόσεως ἔργων Ἑλλήνων συγγραφέων τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Ἀθήναι 1989 σελ. XXXVIII/227.

Ἡ ἔκδοσις ἑνὸς μεταφρασμένου καὶ σχολιασμένου ἔργου τῆς κλασσικῆς μας Γραμματείας εἶναι πάντοτε περιζήτητος, ἐπιβεβαίωσιν δὲ τοῦτου μαρτυρεῖ ἡ ἔκδοσις τοῦ Κατὰ Μειδίου λόγου τοῦ Δημοσθένους τῆς Καθηγητρίας τοῦ Πανεπιστημίου Γ. Ξ.-Κ. εἰς νέαν ἔκδοσιν ἐντὸς συντόμου χρόνου. Ὅντως ὁ λόγος οὗτος περιέχει ἀνεκτιμήτους πληροφορίας διὰ τὴν δικονομίαν τῆς πόλεως, διὰ τοὺς θεσμοὺς τῆς καὶ διὰ τὰς διατάξεις τοῦ δημοσίου βίου. Εἰς μίαν ἀρκετὰ ἐκτενῆ εἰσαγωγὴν ἡ Συγγραφεὺς ἀναλύει τὸν Λόγον κατὰ τὸ περιεχόμενον, τὸν τρόπον τῆς συνθέσεώς του, τὴν σημασίαν του, τὴν συγγραφικὴν του τέχνην καὶ προσάγει τὰς ἐνδείξεις, ὅτι ὁ λόγος οὗτος προφανῶς δὲν ἐξεφωνήθη εἰς τὸ δικαστήριον.

Τὸ κείμενον διεμορφώθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἔκδόσεως S. H. Butcher τῆς Ὁξφόρδης, εἰς τὰς παρατηρήσεις ὅμως συζητεῖ ἡ Σ. συχνάκις γραφὰς ἀμφισβητούμενας κωδίκων, λογίων καὶ ἐκδοτῶν καὶ ἔχει γνώμην ἰδίαν. Αἱ ἐπιστημάνσεις αὐτὰ εἶναι ἀρκετὰ συχναί. Ἡ μετάφρασις εἶναι ἑλευθέρα πως, ἀλλὰ ἀκριβής. Ἴσως, ἐν ὄψει τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ ἔργου εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν μελλόντων διδασκάλων τῆς Ἑλληνικῆς, θὰ ἔπρεπε ἡ μετάφρασις νὰ ἦτο ὀλιγώτερον ἑλευθέρα καὶ περισσότερο πιστὴ πρὸς τοῦ πρωτοτύπου τὰς ἐκφραστικὰς μορφὰς ἢ λ.χ. § 173 ἵππαρχος χειροτονηθεὶς λελύμανται τὸ ἵππικόν= ὅταν τὸν ἐκλέξατε ἵππαρχο, διέλυσε τὸ ἵππικόν ἢ § 175 Εὐάνδρου κατεχειροτόνησεν ὁ δῆμος τοῦ Θεσπιῶς= ὁ λαὸς κατεδίκασε τὸν Εὐάνδρου ἀπὸ τῆς Θεσπιῆς. Ἡ μετάφρασις τῆς β' φράσεως εἶναι ἀκριβής, εἶμαι ὅμως βέβαιος ὅτι τινὲς τῶν ἀνεπαρκῶς γραμματικῆς στοιχειώσεως ἀναγνωστῶν θὰ συνδέσουν τὸ Θεσπιῶς πρὸς τὴν πλησιεστέραν λέξιν δῆμος, ἐνῶ θὰ ἀπεκλείετο ἡ παρανόησις μὲ ἀπόδοσιν «τοῦ Θεσπιῶς Εὐάνδρου». Γενικῶς εἰς τὰς μεταφράσεις τῶν τελευταίων ἐτῶν κυριαρχεῖ ἕνας τόνος λαϊκισμοῦ, ἐκ φόβου μήπως κατηγορηθῆ τις ὡς μὴ προοδευτικός, ἐὰν χρησιμοποίησιν τύπους ἀκριβολογίας προδίδοντας λογιότητα —ἀφοῦ ἡ λογιότης λογίζεται ἀπὸ τοῦ 1976 καὶ ἐξῆς ὡς σκοταδισμὸς καὶ ἀντιδραστικότητα. Ἔτσι λ.χ. καὶ ἡ Σ. ἐδῶ ὀμιλεῖ συνεχῶς διὰ «στεφάνια» ἀντὶ «στεφάνους» τῶν στεφανοφορούντων, §52. Οἱ οὕτω σκεπτόμενοι μεταφραστὰι παρασυρόμενοι ἀπὸ τοὺς δημοτικιστὰς τῶν Ἰνστιτούτων παραγνωρίζουν τὴν δημοτικὴν τοῦ λαοῦ μας, ὁ ὁποῖος στεφάνια μὲν καλεῖ τὰ περιζώματα τῶν οἴνοβυτιῶν, στέφανα τὰ τοῦ γαμβροῦ καὶ τῆς νύφης, στεφάνην τὴν τοῦ ἄνθους ἢ τοῦ δένδρου καὶ στέφανον, στεφάνους τὰ διὰ τοὺς νικητὰς ἢ τοὺς νεκροὺς προοριζόμενα.

Τὸ βιβλίον σερεῖται τοῦ συνήθους διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν κλασσικῶν ἔργων κριτικοῦ ὑπομνήματος εἰς Λατινικὴν γλῶσσαν. Παρατηρεῖται ἐσχάτως εἰς ξέναις ἔκδοσις ἡ ἀντικατάστασις τῆς Λατινικῆς διὰ τῆς Ἀγγλικῆς, ὅχι δὲ μόνον διὰ τὸ